

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

TRẦN CHIẾN THẮNG

**QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI BẮT BUỘC
TẠI BẢO HIỂM XÃ HỘI HUYỆN CHỢ MỚI,
TỈNH BẮC KẠN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2020

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

TRẦN CHIẾN THẮNG

**QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI BẮT BUỘC TẠI
BẢO HIỂM XÃ HỘI HUYỆN CHỢ MỚI,
TỈNH BẮC KẠN**

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

Mã số: 8.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. Ngô Thị Mỹ

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan bài luận văn với đề tài “**Quản lý thu bảo hiểm xã hội bắt buộc tại Bảo hiểm xã hội huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn**” là công trình nghiên cứu của riêng tôi, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực, chính xác.

Tôi cũng xin cam đoan các thông tin trích dẫn trong luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Bắc Kạn, ngày 28 tháng 7 năm 2020

Tác giả luận văn

Trần Chiến Thắng

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành đề tài luận văn và kết thúc khóa học, với tình cảm chân thành, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới quý thầy, cô giáo Trường Đại học Kinh tế & Quản trị kinh doanh Thái Nguyên đã tạo điều kiện cho tôi có môi trường học tập tốt trong suốt thời gian tôi học tập, nghiên cứu tại trường.

Đặc biệt tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến giảng viên TS. Ngô Thị Mỹ đã dành nhiều thời gian hướng dẫn nhiệt tình cho tôi trong quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn đến Ban Lãnh đạo, tập thể viên chức Bảo hiểm xã hội huyện Chợ Mới đã cung cấp tài liệu và giúp đỡ tôi trong thời gian thực hiện luận văn.

Mặc dù đã có nhiều cố gắng để hoàn thành luận văn bằng tất cả sự nhiệt tình và năng lực của bản thân, tuy nhiên luận văn không tránh khỏi những thiếu sót, tôi rất mong nhận được ý kiến đóng góp chân thành của các thầy cô, bạn bè để bản luận văn được hoàn thiện hơn.

Xin chân thành cảm ơn!

Tác giả luận văn

Trần Chiến Thắng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC BẢNG BIỂU, SƠ ĐỒ.....	viii
PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Tổng quan tài liệu nghiên cứu.....	3
5. Ý nghĩa khoa học và đóng góp của luận văn	5
6. Kết cấu của luận văn	5
CHƯƠNG 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI BẮT BUỘC.....	6
1.1. Cơ sở lý luận về quản lý thu bảo hiểm xã hội bắt buộc	6
1.1.1. Khái quát về bảo hiểm xã hội.....	6
1.1.2. Quản lý thu BHXH bắt buộc.....	12
1.1.3. Nội dung của quản lý thu BHXH bắt buộc	16
1.1.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý thu BHXH bắt buộc.....	22
1.2. Kinh nghiệm thực tiễn về công tác quản lý thu Bảo hiểm xã hội tại các địa phương trong nước	25
1.2.1. Kinh nghiệm của Bảo hiểm xã hội huyện Thăng Bình, tỉnh Quảng Nam	25
1.2.2. Kinh nghiệm của Bảo hiểm xã hội quận Đống Đa, thành phố Hà Nội. 27	
1.2.3. Bài học kinh nghiệm rút ra cho Bảo hiểm xã hội huyện Chợ Mới	28
CHƯƠNG 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	30

2.1. Câu hỏi nghiên cứu	30
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	30
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	30
2.2.2. Phương pháp xử lý, tổng hợp số liệu	33
2.2.3. Phương pháp phân tích.....	34
2.3. Các chỉ tiêu đánh giá công tác quản lý thu BHXH bắt buộc	34
2.3.1. Nhóm chỉ tiêu phản ánh tình hình thu BHXH	34
2.3.2. Nhóm chỉ tiêu phản ánh thực trạng quản lý thu BHXH bắt buộc.....	35
CHƯƠNG 3: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ THU BHXH BẮT BUỘC TẠI BẢO HIỂM XÃ HỘI HUYỆN CHỢ MỚI, TỈNH BẮC KẠN.....	37
3.1. Khái quát chung về Bảo hiểm xã hội huyện Chợ Mới.....	37
3.1.1. Vài nét về điều kiện tự nhiên, kinh tế xã hội của huyện Chợ Mới	37
3.1.2. Khái quát về Bảo hiểm xã hội huyện Chợ Mới	39
3.2. Tình hình thu chi BHXH tại huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn	44
3.2.1. Tình hình thu BHXH bắt buộc	44
3.2.2. Tình hình chi BHXH bắt buộc	45
3.3. Thực trạng công tác quản lý thu BHXH bắt buộc tại Bảo hiểm xã hội huyện Chợ Mới.....	47
3.3.1. Về công tác quản lý đối tượng tham gia bắt buộc	47
3.3.2. Về công tác quản lý mức đóng BHXH bắt buộc	53
3.3.3. Tình hình quản lý nợ BHXH bắt buộc	57
3.3.4. Tình hình thanh tra, kiểm tra đóng BHXH bắt buộc tại Bảo hiểm xã hội huyện Chợ Mới.....	59
3.3.5. Tình hình tính lãi chậm đóng và lãi truy thu BHXH bắt buộc.....	61
3.4. Phân tích các yếu tố ảnh hưởng tới quản lý thu BHXH bắt buộc tại Bảo hiểm xã hội huyện Chợ Mới.....	61
3.4.1. Các yếu tố khách quan	61
3.4.2. Các yếu tố chủ quan.....	65

3.4.2.1. Năng lực, trình độ chuyên môn của cán bộ thu BHXH bắt buộc	66
3.4.2.2. Tình hình hiểu biết về pháp luật BHXH bắt buộc của người lao động và người sử dụng lao động trên địa bàn	67
3.5. Đánh giá chung về công tác quản lý thu BHXH bắt buộc tại Bảo hiểm xã hội huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn	70
3.5.1. Những kết quả đạt được	70
3.5.2. Những hạn chế và nguyên nhân	71
CHƯƠNG 4: GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ THU BHXH BẮT BUỘC TẠI BHXH HUYỆN CHỢ MỚI, TỈNH BẮC KẠN	74
4.1. Quan điểm, định hướng và mục tiêu	74
4.1.1. Quan điểm, định hướng.....	74
4.1.2. Mục tiêu quản lý thu BHXH bắt buộc tại huyện Chợ Mới tỉnh Bắc Kạn đến năm 2025, định hướng đến 2030	75
4.2. Một số giải pháp tăng cường quản lý thu BHXH bắt buộc tại Bảo hiểm xã hội huyện Chợ Mới.	76
4.2.1. Công tác quản lý, phát triển mở rộng đối tượng tham gia BHXH bắt buộc	76
4.2.2. Công tác quản lý mức đóng BHXH bắt buộc đối với doanh nghiệp	79
4.2.3. Công tác quản lý nợ BHXH bắt buộc	81
4.2.4. Công tác thanh tra, kiểm tra thu hồi nợ đóng BHXH bắt buộc, lãi chậm đóng.....	82
4.2.5. Công tác cải cách thủ tục hành chính trong thực hiện thu BHXH bắt buộc.....	82
4.3. Một số kiến nghị.....	84
4.3.1. Kiến nghị với Chính phủ.....	84
4.3.2. Kiến nghị với Bảo hiểm xã hội Việt Nam	84
4.3.3. Kiến nghị với Bảo hiểm xã hội tỉnh Bắc Kạn	85
4.3.4. Kiến nghị với Ủy ban nhân dân huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn.....	86

KẾT LUẬN	88
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	90
Phụ lục 1	92
Phụ lục 2	96
Phụ lục 3	99

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

QĐ	Quyết định
NĐ	Nghị định
CP	Chính phủ
BHXH	Bảo hiểm xã hội
BHYT	Bảo hiểm y tế
BHYT	Bảo hiểm y tế
BHTNLĐ-BNN	Bảo hiểm tai nạn lao động, bệnh nghề nghiệp
QLT	Quản lý thu
SDLĐ	Sử dụng lao động
NSDLĐ	Người sử dụng lao động
XHCN	Xã hội chủ nghĩa
NLĐ	Người lao động
DN	Doanh nghiệp
DNNN	Doanh nghiệp nhà nước
HCSN	Hành chính sự nghiệp
DNNQD	Danh nghiệp ngoài quốc doanh

DANH MỤC BẢNG BIỂU, SƠ ĐỒ

I. Hình, sơ đồ

Sơ đồ 1. Bộ máy tổ chức của bảo hiểm xã hội huyện Chợ Mới	43
Hình 3.1. Cơ cấu các khoản chi trả BHXH bắt buộc tại BHXH huyện Chợ Mới giai đoạn 2017-2019.....	47

II. Bảng biểu

Bảng 3.1. Tình hình thu BHXH bắt buộc tại Bảo hiểm xã hội huyện Chợ Mới giai đoạn 2017-2019	44
Bảng 3.2. Tình hình chi trả BHXH bắt buộc	46
Bảng 3.3: Cơ cấu đơn vị tham gia BHXH tại BHXH huyện Chợ Mới	48
Bảng 3.4. Đánh giá của cán bộ thu trong công tác lập kế hoạch phát triển đơn vị tham gia BHXH	49
Bảng 3.5. Cơ cấu lao động tham gia BHXH tại BHXH huyện Chợ Mới.....	51
Bảng 3.6. Bảng tổng hợp lương tối thiểu vùng và lương cơ sở từ năm 2017 đến năm 2019	53
Bảng 3.7. Tổng quỹ lương trích nộp BHXH.....	55
Bảng 3.8. Đánh giá của cán bộ BHXH về mức đóng, nhận thức của người tham gia BHXH bắt buộc.....	56
Bảng 3.9: Tình hình nợ đóng BHXH của các đơn vị sử dụng lao động.....	58
Bảng 3.10. Tình hình kiểm tra đóng BHXH của BHXH huyện Chợ Mới	59
Bảng 3.11. Đánh giá của cán bộ thu BHXH về công tác thanh tra, kiểm tra	60
Bảng 3.12. Tiền thu lãi chậm đóng, truy thu BHXH	61
Bảng 3.13. Đánh giá của cán bộ BHXH về hệ thống chính sách và cơ chế quản lý thu.....	62
Bảng 3.14. Đánh giá của cán bộ BHXH về sự phối hợp giữa các cơ quan chức năng trong thực thi pháp luật BHXH.....	64